

Finansije 4.0 u Bosni i Hercegovini – Fintech, Regtech, Insurtech, eBAM

Analiza postojećeg stanja i smjernice za prevazilaženje digitalnog raskoraka sa pregledom rješenja u Evropskoj uniji i svijetu

Tehnologija mijenja način na koji kompanije posluju i isporučuju proizvode potrošačima u mnogim sektorima. Više nego ikada prije imamo sisteme upozorenja koji otkrivaju otrovne supstance u našem zraku, medicinsku opremu koja može identificirati po život opasne zdravstvene situacije prije nego što postanu problem ili pametne računarske softvere kako bismo olakšali upravljanje vitalnom opremom itd. Upotreba tehnologije unutar finansijskog svijeta je posljednjih godina doživjela ogromne inovacije. tako je nova riječ „FinTech“ postala uobičajena u sektoru sa neprestanim razvojem korporativnog i potrošačkog fokusa.

FinTech može biti efikasniji način rada a jedan od najznačajnijih faktora je upravljanje ravnotežom između tehnologije i ljudske intervencije. To

će usklađivanje dodatno revolucionirati industriju i za poslovne entitete i za potrošače. Ova studija se bavi smjernicama za efikasnu implementaciju tehnologija u svijet finansijskog poslovanja kompanija i vlada u BiH.

U izvještaju koji je sačinio PwC, 77 posto finansijskih institucija će povećati interne procese za inoviranje, pri čemu će mnoge kompanije prihvatiti dinamičku prirodu FinTecha. Sa druge strane, postoje ključna područja za tehnološke aktivnosti u finansijskoj industriji, a stvorena su, prvenstveno, za podršku u razvoju klijenta.

Tradicionalno je bankarstvo nešto što se radi u svijetu koji nije virtuelan. Međutim, ovakvi procesi postaju suvišni jer online bankarstvo svakodnevno postaje sve sofisticiranije - novac možemo prenijeti ili platiti za robu samo jed-

nim pritiskom na ekran. Korištenjem web lokacija možemo vršiti transakcije između banaka i birati proizvode za naše potrebe. Lista mogućnosti postaje beskrajna. Živimo u doba u kojem možemo pristupiti našim bankovnim računima na telefonima, računarima i tabletima. To je nešto što ometa bankarski sektor i jedan od većih utjecaja na industriju i potrošače.

Istraga i identifikacija prevara nekada su predstavljali jednake napore i ljudima i mašinama. Sistemi mogu pomoći u pronalaženju potencijalnih prevarnih transakcija, ali na osoblju koje je obučeno za taj specifični posao je da pronađe prevaru kako bi se pregledale sve informacije i utvrdilo stvarno stanje. U posljednje vrijeme umjetna inteligencija pokazuje nevjerovatan napredak, znatno iznad kapaciteta ljudi, i sada ostvaruje mogućnosti otkrivanja prevare, pa čak i identifikacije počinitelja. Mašina može pratiti historiju žrtve, a zatim izračunati i predvidjeti vjerovatnost prevare u budućnosti na temelju prethodnih obrazaca. Sve je to moguće postići mnogo većom brzinom nego što čovjek može raditi, što znači da današnji timovi za borbu protiv prevara ne moraju biti veliki, ali moraju posjedovati druge vrste znanja.

Sveukupno, ovo je samo nekoliko različitih primjera kako tehnologija mijenja način na koji finansijska industrija funkcioniše. Naravno, BiH nije i ne smije biti izuzeta iz ovih procesa, iako u značajnoj mjeri kaska za ostatkom Evrope.

Plaćanja	Jednostavnost upotrebe, intuitivan dizajn proizvoda	Brže usluge	24/7 pristupačnost
Bankarstvo	Jednostavnost upotrebe, intuitivan dizajn proizvoda	24/7 pristupačnost	Brže usluge
Osiguranje	Jednostavnost upotrebe, intuitivan dizajn proizvoda	Vrhunska usluga kupcima	24/7 pristupačnost
Upravljanje vlasništvom i bogatstvom	Jednostavnost upotrebe, intuitivan dizajn proizvoda	Trošak	24/7 pristupačnost

Ilustracija iz studije:
Najvažnija područja za zadržavanja kupaca u kontekstu novog FinTech natjecanja